



## Regeling van de Staatssecretaris van Economische Zaken van 31 oktober 2016, nr. WJZ/16017269, houdende wijziging van de Regeling houders van dieren (positieflijst; wijziging van bijlage 2)

De Staatssecretaris van Economische Zaken;

Gelet op de artikelen 2.2, eerste lid, en 10.1, eerste lid, van de Wet dieren;

Besluit:

### ARTIKEL I

De Regeling houders van dieren wordt als volgt gewijzigd:

A

Bijlage 2, onderdeel b, komt te luiden:

- b. houders van zoogdieren: de zoogdiersoorten of zoogdier-categorieën die zijn opgenomen in tabel 4

B

In bijlage 2 wordt na tabel 3 een tabel ingevoegd, luidende:

Tabel 4. Diersoorten die aantoonbaar in Nederland werden gehouden op 1 februari 2015

Geslacht	Ondergeslacht	Soort	Nederlands
Echinops		telfairi	Kleine egeltenrek
Hemicentetes		nigriceps	Zwartkoptenrek
Hemicentetes		semispinosus	Gestreepte tenrek
Setifer		setosus	Grote egeltenrek
Tenrec		ecaudatus	Gewone tenrek
Antilocapra		americana	Gaffelbok
Neotragus		pygmaeus	Dwergantilope
Alcelaphus		buselaphus	Hartenbeest
Connochaetes		gnou	Witstaartgnoe
Damaliscus		lunatus	Lierantilope
Aepyceros		melampus	Impala
Antidorcas		marsupialis	Springbok
Antilope		cervicapra	Indische antilope
Gazella		subgutturosa	Kropgazelle
Nanger		granti	Grantgazelle
Nanger		soemmerringii	Soemerringgazelle
Ourebia		ourebi	Oribi
Procapra		picticaudata	Tibetaanse gazelle
Saiga		tatarica	Saiga
Bison		bison	Bizon
Bison		bonasus	Wisent
Bos		grunniens	Jak (domestic form)
Syncerus		caffer	Afrikaanse buffel
Boselaphus		tragocamelus	Nijlgau
Taurotragus		derbianus	Reuzenelandantilope
Taurotragus		oryx	Elandantilope
Tetracerus		quadricornis	Vierhoornantilope
Tragelaphus		angasii	Nyala
Tragelaphus		buxtoni	Bergnyala
Tragelaphus		eurycerus	Bongo
Tragelaphus		imberbis	Kleine koedoe



Geslacht	Ondergeslacht	Soort	Nederlands
Tragelaphus		scriptus	Bosbok
Tragelaphus		spekii	Sitatoenga
Tragelaphus		strepsiceros	Grote koedoe
Ammotragus		lervia	Manenschaap
Capra		falconeri	Schroefhoorngeit
Capra		ibex	Steenbok
Capra		nubiana	Nubische steenbok
Capra		pyrenaica	Spaanse steenbok
Capra		sibirica	Siberische steenbok
Capricornis		crispus	Japanse bosgems
Capricornis		sumatraensis	Sumatraanse bosgems
Hemitragus		jemlahicus	Himalayathargeit
Ovis		ammon	Wild schaap
Ovis		canadensis	Dikhoornschaap
Ovis		dalli	Dalls schaap
Pantholops		hodgsonii	Tibetaanse antilope
Pseudois		nayaur	Blauwschaap
Rupicapra		rupicapra	Gems
Addax		nasomaculatus	Addax
Hippotragus		equinus	Roanantilope
Hippotragus		niger	Sabelantilope
Oryx		beisa	Beisa
Oryx		dammah	Algazel
Oryx		gazella	Gemsbok
Oryx		leucoryx	Arabische oryx
Kobus		ellipsiprymnus	Waterbok
Redunca		fulvorufula	Bergrietbok
Redunca		redunca	Bohorrietbok
Camelus		bactrianus	Kameel
Camelus		dromedarius	Dromedaris
Lama		glama	Lama
Vicugna		pacos	Alpaca
Vicugna		vicugna	Vicuña
Alces		americanus	Amerikaanse eland
Blastocerus		dichotomus	Moerashert
Capreolus		capreolus	Ree
Odocoileus		hemionus	Muieldierhert
Odocoileus		virginianus	Witstaarthert
Rangifer		tarandus	Rendier
Axis		axis	Axishert
Cervus		nippon	Sikahert
Elaphodus		cephalophus	Kuifhert
Elaphurus		davidianus	Pater-Davidshert
Muntiacus		muntjak	Indische muntjak
Hydropotes		inermis	Chinese waterree
Hylochoerus		meinertzhageni	Reuzenboszwijn
Phacochoerus		aethiopicus	Woestijnknobbelzwijn
Potamochoerus		porcus	Penseelzwijn
Sus		scrofa	Wild zwijn
Canis		adustus	Gestreepte jakhals
Canis		aureus	Gewone jakhals
Canis		mesomelas	Zadeljakhals
Nyctereutes		procyonoides	Wasbeerhond
Otocyon		megalotis	Grootoorvos
Vulpes		corsac	Steppevos
Vulpes		lagopus	Poolvos
Vulpes		rueppellii	Zandvos
Vulpes		vulpes	Vos
Vulpes		zerda	Woestijnvos



Geslacht	Ondergeslacht	Soort	Nederlands
Felis		chaus	Moeraskat
Felis		margarita	Woestijnkat
Leptailurus		serval	Serval
Crossarchus		obscurus	Koesimanse
Cynictis		penicillata	Vosmangoest
Helogale		parvula	Dwergmangoest
Mungos		mungo	Zebmangoeste
Suricata		suricata	Stokstaartje
Mephitis		mephitis	Gestreepte skunk
Aonyx		cinerea	Kleinklauwotter
Eira		barbara	Tayra
Galictis		vittata	Grote grison
Nasua		nasua	Rode neusbeer
Potos		flavus	Rolstaartbeer
Procyon		lotor	Wasbeer
Ursus		arctos	Bruine beer
Arctictis		binturong	Beerarter
Paradoxurus		hermaphroditus	Loewak
Civettictis		civetta	Afrikaanse civetkat
Genetta		genetta	Genetkat
Genetta		maculata	Roestgenet
Genetta		pardina	Pardin's genetkat
Genetta		thierryi	Hausagenet
Genetta		tigrina	Tijgergenet
Viverra		zibetha	Indische civetkat
Carollia		perspicillata	Brilbladneusvleermuis
Eidolon		helvum	Palmvleerhond
Hypsignathus		monstrosus	Hamerkopvleerhond
Pteropus		vampyrus	Kalong
Rousettus	Rousettus	aegyptiacus	Nijlroezet
Dasyurus		novemcinctus	Negenbandgordeldier
Chaetophractus		vellerosus	Klein behaard gordeldier
Chaetophractus		villosus	Bruinbehaard gordeldier
Euphractus		sexcinctus	Zesbandgordeldier
Tolypeutes		matacus	Kogelgordeldier
Didelphis		albiventris	Zuidamerikaanse opossum
Monodelphis		domestica	Kortstaartopossum
Macropus	Macropus	fuliginosus	Westelijke grijze reuzenkangoeroe
Macropus	Macropus	giganteus	Oostelijke grijze reuzenkangoeroe
Macropus	Notamacropus	agilis	Zandwallabie
Macropus	Notamacropus	eugenii	Tammarwallabie
Macropus	Notamacropus	parma	Parmawallabie
Macropus	Notamacropus	rufogriseus	Bennettwallabie
Macropus	Osphranter	robustus	Bergkangoeroe
Macropus	Osphranter	rufus	Rode reuzenkangoeroe
Thylogale		thetis	Roodhalspademelon
Wallabia		bicolor	Moeraswallabie
Dactylopsila		trivirgata	Gestreepte buideleekhoorn
Petaurus		breviceps	Suikereekhoorn
Ailurops		ursinus	Beer koeskoes
Bettongia		lesueur	Lesueurborstelstaartkangoeroerat
Bettongia		penicillata	Borstelstaartkangoeroerat
Atelerix		albiventris	Witbuikegel
Atelerix		frontalis	Zuid-Afrikaanse egel
Atelerix		sclateri	Somalische egel
Hemiechinus		auritus	Grootooregel
Procavia		capensis	Rotsklipdas
Lepus	Eulagos	europaeus	Europese haas
Lepus	Lepus	timidus	Sneeuwhaas



Geslacht	Ondergeslacht	Soort	Nederlands
Equus		burchellii	Steppezebra
Equus		hemionus	Onager
Equus		kiang	Kiang
Tapirus		terrestris	Laaglandtapir
Bradypus		tridactylus	Drievingerige luiaard
Choloepus		didactylus	Tweevingerige luiaard
Calomyscus		bailwardi	Turkse muishamster
Cavia		aperea	Wilde cavia
Cavia		magna	Moerascavia
Dolichotis		patagonum	Mara
Dolichotis		salinicola	Kleine mara
Hydrochoeris		hydrochaeris	Capybara
Kerodon		rupestris	Rotsmoko
Chinchilla		lanigera	Chinchilla
Lagurus		lagurus	Steppelemming
Lasiopodomys		brandtii	Steppewoelmuis
Microtus	Alexandromys	fortis	Chinese woelmuis
Microtus	Microtus	arvalis	Veldmuis
Microtus	Microtus	guentheri	Mediterrane woelmuis
Synaptomys	Mictomys	borealis	Moeras lemming
Cricetulus		barabensis	Chinese dwerghamster
Phloeomys		pallidus	Nevelrat
Phodopus		campbelli	Campbells dwerghamster
Phodopus		roborovskii	Woestijndwerghamster
Phodopus		sungorus	Russische dwerghamster
Peromyscus		eremicus	Cactusmuis
Peromyscus		leucopus	Witvoetmuis
Peromyscus		polionotus	Strandmuis
Sigmodon	Sigmodon	hispidus	Katoenrat
Dasyprocta		azarae	Azara's agoeti
Dasyprocta		leporina	Goudhaas
Dasyprocta		prymnolopha	Zwartrugagoeti
Dasyprocta		punctata	Midden-Amerikaanse agoeti
Allactaga	Orientalactaga	sibirica	Siberische paardenspringmuis
Allactaga	Scarturus	tetradactyla	Vierteenrenmuis
Jaculus		jaculus	Kleine woestijnspringmuis
Jaculus		orientalis	Reuzenwoestijnspringmuis
Glis		glis	Relmuis
Graphiurus	Graphiurus	murinus	Afrikaanse dwergrelmuis
Eliomys		melanurus	Woestijnslaapmuis
Hystrix	Hystrix	cristata	Gewoon stekelvarken
Hystrix	Hystrix	indica	Witstaartstekelvarken
Acomys	Acomys	cahirinus	Egyptische stekelmuis
Acomys	Acomys	dimidiatus	Sinaïstekelmuis
Acomys	Acomys	russatus	Gouden stekelmuis
Acomys	Acomys	spinosissimus	Dwergstekelmuis
Dipodillus	Petteromys	dasyurus	Wagnersgerbil
Gerbillus	Gerbillus	cheesmani	Cheesman's gerbil
Gerbillus	Gerbillus	gerbillus	Kleine Egyptische renmuis
Gerbillus	Gerbillus	perpallidus	Bleke gerbil
Gerbillus	Gerbillus	pyramidum	Grote Egyptische renmuis
Gerbillus	Hendecapleura	nanus	Algerijnse gerbil
Meriones	Pallasiomys	crassus	Sundevalls gerbil
Meriones	Pallasiomys	shawi	Shawi gerbil
Meriones	Pallasiomys	tristrami	Tristam's gerbil
Meriones	Parameriones	persicus	Perzische woestijnmuis
Pachyuromys		duprasi	Vetstaartgerbil
Psammomys		obesus	Vette zandrat
Sekeetamys		calurus	Pluimstaartgerbil



Geslacht	Ondergeslacht	Soort	Nederlands
Taterillus		harringtoni	Harrington's gerbil
Apodemus		sylvaticus	Bosmuis
Arvicanthis		neumanni	Tanzaniaanse grasrat
Arvicanthis		niloticus	Koesoegrasrat
Lemniscomys		barbarus	Zebragrasmuis
Lemniscomys		striatus	Gestreepte grasmuis
Mastomys		natalensis	Veeltepelmuis
Micromys		minutus	Europese dwergmuis
Mus	Nannomys	minutoides	Afrikaanse dwergmuis
Rattus		rattus	Zwarte rat
Rhabdomys		pumilio	Streepmuis
Thallomys		paedulcus	Acacia rat
Myocastor		coypus	Beverrat
Cricetomys		gambianus	Gambiahamsterrat
Octodon		degus	Degoe
Spalacopus		cyanus	Koeroero
Pedetes		capensis	Springhaas
Callosciurus		finlaysonii	Finlaysonklappereekhoorn
Callosciurus		notatus	Zwartneusklappereekhoorn
Callosciurus		prevostii	Driekleureekhoorn
Dremomys		pernyi	Perny eekhoorn
Funambulus	Prasadsorius	pennantii	Vijfstrepige palmeekhoorn
Tamiops		swinhoei	Chinese gestreepte boomeekhoorn
Tamiops		mcclellandii	Thaise dwergstreepeekhoorn
Sciurus	Sciurus	lis	Japane eekhoorn
Sciurus	Sciurus	variegatoides	Grote gevlekte boomeekhoorn
Sciurus	Urosciurus	igniventris	Peruaanse witnekeekhoorn
Tamiasciurus		hudsonicus	Hudson eekhoorn
Cynomys	Cynomys	ludovicianus	Zwartstaartprairiehond
Cynomys	Leucocrossuromys	parvidens	Utahprairiehond
Marmota	Marmota	marmota	Alpenmarmot
Sciurotamias	Sciurotamias	davidianus	Chinese rotseekhoorn
Spermophilus	Otospermophilus	variegatus	Amerikaanse rotseekhoorn
Spermophilus	Spermophilus	richardsonii	Richardsongrondeekhoorn
Tamias	Eutamias	sibiricus	Boeroendoek
Tamias	Tamias	striatus	Chipmunk
Tupaia		belangeri	Belangers toepaja
Tupaia		glis	Gewone toepaja
Suncus		murinus	Muskusspitsmuis

## ARTIKEL II

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 januari 2017.

Deze regeling zal in de Staatscourant worden geplaatst.

*'s-Gravenhage, 31 oktober 2016*

*De Staatssecretaris van Economische Zaken,  
M.H.P. van Dam*



## TOELICHTING

In hoofdstuk 2 van de Regeling houders van dieren zijn regels opgenomen voor de aanwijzing of niet-aanwijzing van de te houden dieren. Daar is voorzien in de positieflijst of huisdierenlijst, waarin de zoogdiersoorten zijn opgenomen die in Nederland mogen worden gehouden, al dan niet met inachtneming van bijzondere houdvoorschriften. De procedure voor de wijziging van de positieflijst is eveneens beschreven. Deze systematiek is op 1 februari 2015 in werking getreden.

Alvorens de te houden dieren aan te kunnen wijzen dient de betreffende diersoort te worden beoordeeld aan de hand van de criteria van artikel 1.4 van het Besluit houders van dieren. Om de introductie van de positieflijst beheersbaar te houden en om rekening te houden met de gerechtvaardigde belangen van de bestaande houders van zoogdieren, is er voor gekozen om de aantoonbaar op 1 februari 2015 in Nederland gehouden (zoogdier-)diersoorten als vertrekpunt te nemen. De positieflijst kan dan in eerste aanleg worden opgebouwd uit de zoogdiersoorten die in Nederland worden gehouden. Voor de houders van zoogdiersoorten die nog niet zijn beoordeeld of nog niet zijn aangewezen, is voorzien in een vrijstelling.

Om het stelsel van de positieflijst sluitend te maken is het nodig om de uitgangssituatie, de (zoogdier-)soorten die op de datum van het van kracht worden van de positieflijst, 1 februari 2015, in Nederland werden gehouden, vast te stellen. De zoogdiersoorten die op dat moment aantoonbaar in Nederland werden gehouden, zijn daartoe geïnventariseerd. Voor een goede invoering van het systeem van de positieflijst worden die soorten opgenomen in tabel 4 behorende bij de Regeling. Onderhavige wijzigingsregeling voorziet daarin. Diersoorten die niet op deze lijst staan, mogen niet worden gehouden, tenzij er een ontheffing wordt gegeven. Degene die overweegt een diersoort te gaan houden, kan ook een verzoek doen om plaatsing op de positieflijst.

Alvorens diersoorten aan te kunnen wijzen, dienen de soorten te worden beoordeeld. Alleen de (zoogdier-)soorten die op de datum van het van kracht worden van de positieflijst, 1 februari 2015, in Nederland werden gehouden, zullen ambtelijk worden beoordeeld op het risico op gevaar voor de mens en welzijnsaantasting van het dier dat verbonden is aan het houden van het dier als gezelschapsdier. Op basis van deze beoordeling, gegeven door de Positieflijst Advies Commissie, zal de staatssecretaris een besluit nemen over de aanwijzing van de soort als te houden c.q. niet te houden diersoort en plaatsing op de desbetreffende lijst.

Waar het gaat om kruisingen wordt het regime van de Cites-verordening<sup>1</sup> gevolgd. In geval van kruisingen wordt deze kruising pas vanaf de 5<sup>e</sup> generatie beschouwd als een eigenstandige diersoort.

Met het opnemen van de inventarislijst is de uitgangssituatie vastgesteld en kan het stelsel van de positieflijst sluitend worden gemaakt. Na inwerkingtreding van onderhavige regeling is het houden van andere diersoorten dan die opgenomen zijn in de positieflijst of in de nieuwe tabel verboden. In de inventarislijst zijn de diersoorten opgenomen die aantoonbaar in Nederland werden gehouden op 1 februari 2015. De opgenomen diersoorten zijn nog niet beoordeeld met het oog op een besluit de diersoort aan te wijzen of niet aan te wijzen.

De inventarislijst wordt ondergebracht in de aan de regeling toe te voegen Tabel 4.

Bij de invoering van de positieflijst<sup>2</sup> is voorzien in overgangsrecht. Dieren die niet behoren tot de aangewezen diersoorten of diercategorieën, maar die op het tijdstip van inwerkingtreding van de regeling (1 februari 2015) aantoonbaar in Nederland werden gehouden, mogen ingevolge artikel 2.3 en bijlage 2 in Nederland worden gehouden tot een besluit over de aanwijzing van de diersoort is genomen. Rekening houdend met de bij inwerkingtreding van de regeling bestaande situatie is een vrijstellingsregeling opgenomen, waarbij verschillende typen houders worden vrijgesteld van het verbod.

Aangezien op het moment van vaststelling van de regeling de inventarisatie van de in Nederland gehouden zoogdiersoorten niet kon worden afgerond, is voorzien in een ruim geformuleerde vrijstelling waarbij ten algemene de houders van andere zoogdiersoorten of zoogdiercategorieën dan de aangewezen te houden resp. aangewezen niet-te-houden (verboden) diersoorten of diercategorieën, zijn vrijgesteld van het verbod.

Met de vaststelling van de inventarislijst kan voornoemde vrijstelling worden gepreciseerd.

Voor de houders van diersoorten en diercategorieën die zijn opgenomen in de inventarislijst, zijnde de soorten die nog niet zijn beoordeeld maar wel op 1 februari 2015 in Nederland werden gehouden of na beoordeling niet worden aangewezen, geldt nog steeds een vrijstelling van het verbod.

<sup>1</sup> Verordening (EG) nr. 338/97 van de Raad van 9 december 1996 inzake de bescherming van in het wild levende dier- en plantesoorten door controle op het desbetreffende handelsverkeer (PbEU 1997, L61), Bijlage, opmerking 11.

<sup>2</sup> Regeling van 28 januari 2015 houdende vaststelling van hoofdstuk 2 van de Regeling houders van dieren (Strct nr. 2934 van 30 januari 2015)



---

## Notificatie

De regels over de invoering en toepassing van de positieflijst moeten worden aangemerkt als technisch voorschrift in de zin van Richtlijn 98/34/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 juni 1998 betreffende een informatieprocedure op het gebied van normen en technische voorschriften. Deze voorschriften zijn onder nummer 2014/0389/NL genotificeerd bij de Europese Commissie.

In aansluiting op de notificatie van het systeem van de positieflijst, is onderhavige regeling onder nummer 2016/0326/NL genotificeerd bij de Europese Commissie.

Gedurende de standstill-termijn zijn er geen opmerkingen van de zijde van de Europese Commissie of van andere lidstaten gemaakt.

## Vaste verandermomenten

Deze wijzigingsregeling treedt overeenkomstig het beleid inzake de vaste verandermomenten, in werking met ingang van 1 januari 2017.

*De Staatssecretaris van Economische Zaken,  
M.H.P. van Dam*